

ЗАТВЕРДЖУЮ
заступник начальника
управління внутрішньої
політики, преси та інформації
Запорізької міської ради, голова
робочої групи

Тетяна МИХЄЄВА

ПРОТОКОЛ № 21

засідання робочої групи по створенню реєстру урбанонімів м.Запоріжжя

25.04.2023
10.00

департамент архітектури та
містобудування ЗМР

Присутні: Михєєва Т.В., Помаз А.О., Бабенко Н.В., Варванський П.А., Даркова С.М., Дмитренко С.О., Єрьоменко А.О., Колодій О.В., Лисак В.В., Мордовської М.М., Палівода Т.М., Руденок О.П., Третьякова О.О.

Присутніх членів робочої групи – 13 осіб.

Порядок денний:

1. Розгляд пропозицій щодо перейменування урбанонімів, які надійшли від громадськості;
2. Розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, які були на голосуванні;
3. Різне.

Михєєва Т.В. - голова робочої групи відкрила засідання, оголосила порядок денний, запропонувала перейти до розгляду питань.

Хід засідання:

Перше питання порядку денного.

Розгляд пропозицій щодо перейменування урбанонімів, які надійшли від громадськості.

Доповідь Михєєвої Т.В. - голови робочої групи по зверненням від громадськості про пропозиції щодо перейменування урбанонімів на території міста.

1.1. Лист ради Почесних громадян м.Запоріжжя від 31.03.2023 №4 щодо перейменування урбанонімів міста на честь Почесних громадян Бочкарьова Ю.Г., Кравчуна С.І., Пункіна Я.Г., Хаджинова Л.П. та інш.

В зв'язку з прийняттям виконавчим комітетом Запорізької міської ради рішення від 22.12.2022 №537 «Про тимчасове припинення діяльності ради Почесних громадян міста Запоріжжя» перенести розгляд зазначеного питання до поновлення роботи ради;

1.2. Звернення Анастасії Мальцевої-Палій від 05.05.2023 щодо перейменування вулиці Глісерної на честь загиблого Владислава Коломийчука, який був активним громадським діячем, талановитим художником і з перших днів повномасштабного вторгнення Російської Федерації боронив Україну.

В зв'язку з тим, що з житлового будинку, на якому В.Коломийчуком намальовано мурал, є троє загиблих воїнів-героїв, мешканці вулиці відмовились від вказаного перейменування. Але з метою вшанування пам'яті Владислава погодилися на розташування меморіальної дошки на будинку №18;

1.3. Звернення Сергія Айбабіна від 27.03.2023 щодо увічнення пам'яті Дмитра Івановича Донцова шляхом встановлення меморіальної дошки на будівлі залізничної станції Запоріжжя-1 та можливого найменування вулиці його ім'ям біля учбового закладу гуманітарного профіля.

Дмитро Іванович Донцов (народився в м.Мелітополі) - видатний український вчений, ідеолог українського націоналізму, яскравий публіцист, інтелектуал, філософ і літературний критик. Багато цікавих, пророчих та геніальних праць надруковано українською, іншими мовами та розміщено в світовій мережі. В Україні та Запоріжжі живуть і діють тисячі поціновувачів та прихильників його творчості. 29 серпня 2023 буде відзначатись 140 річниця від дня народження Дмитра Донцова.

Вирішили: запропонувати районним адміністраціям міської ради, департаменту культури та туризму міської ради опрацювати пропозицію найменування вулиці на честь Дмитра Івановича Донцова біля учбового закладу гуманітарного профіля.

1.4. Звернення Олесі Мельниченко від 14.03.2023, Всеукраїнського товариства «Просвіта» від 12.04.2023 №01/0423, фракції політичної партії «Європейська солідарність» від 12.04.2023 №04-єс щодо перейменування вулиці Лізи Чайкіної на честь загиблого воїна Павліченка Сергія Миколайовича.

Майор Павліченко Сергій Миколайович (уродженець м.Приморськ Запорізької області) був командиром ремонтної роти окремого загону спеціального призначення «Азов» (нині штурмова бригада «Азов»). Приймав безпосередньо участь в обороні України з 2014 року. Був залучений до Широкинської наступальної операції, обороні Світлодарської дуги, боїв за населені пункти Мар'їнка, Красногорівка, оборони Маріуполя. Проявив себе, як відважний, самовідданий, кваліфікований командир. Виконував поставлені командуванням завдання в неможливих умовах.

Загинув 28.07.2022 року під час теракту в н.п. Оленівка Донецької області.

Вирішили: в зв'язку з тим, що в місті Запоріжжя перейменовується бульвар Гвардійський на честь воїнів полку «Азов» - вулиця Героїв полку «Азов», внести до переліку увічнення героїв ім'я Павліченка Сергія Миколайовича.

1.5. Звернення Олени Мельниченко від 13.04.2023 і Запорізької гімназії №108 від 14.04.2023 №01-10/101 щодо перейменування провулку Кубинського на провулок Олега Мельниченка.

Провулок Кубинський - Куба - острівна держава у Латинській Америці, в регіоні Вест-Індії, в акваторії Карибського моря. Офіційна назва - Республіка Куба, столиця – Гавана, офіційна мова - іспанська. Внаслідок Кубинської революції 1959 року стала соціалістичною країною, де було встановлено комуністичний режим Фіделя Кастро. Виступала противником США і союзником СРСР у Холодній війні (до 1991). Член ООН. Населення - 11,2 мільйонів осіб. Одна з найбідніших країн Західної півкулі.

Олег Дмитрович Мельниченко народився 27.05.2000 у м.Запоріжжя. Був учнем та випускником гімназії №108. Проходив службу солдатом-снайпером та бойовим медиком. Нагороджений пам'ятною медаллю «За оборону міста-героя Харків».

Загинув 11.02.2023 в бою біля міста Часів-Яр, Бахмутського району, під час виконання службових обов'язків.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногolosно підтримано надати на розгляд громадськості пропозицію щодо перейменування - провулок Кубинський на провулок **Олега Мельниченка**.

1.6. Звернення заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Анатолія Васюка від 10.04.2023 №04/033-29/00984 щодо розгляду питання перейменування урбанонімів на честь міст-побратимів з метою вшанування побратимських відносин і публічного висловлення вдячності за багаторічну плідну співпрацю, постійну підтримку та дієву допомогу місту Запоріжжя в умовах російсько-української війни.

На теперішній час в м.Запоріжжя є вулиця Лахтінська - названа в 1953 році на честь дружби та співробітництва з містом-побратимом Лахті (Фінляндія). Бульвар Бельфорський - названий у 1967 році на честь дружби та співробітництва з містом-побратимом Бельфором (Франція).

Також з питання перейменування урбаноніму на честь міста-побратима надійшло звернення від КП «Інститут розвитку міста» від 0.02.2023 і Запорізької гімназії №46 від 30.03.2023 №74, а саме: перейменувати вулицю Насосну на вулицю Обергаузенську.

Вулиця Насосна - насос - механізм для накачування або викачування рідин, газів. Гідравлічна машина, що служить для переміщення та створення напору рідин всіх видів, механічної суміші рідини з твердими і колоїдними речовинами або зріджених газів. Використовують у сільськогосподарській діяльності, будівництві, транспорті, промисловості тощо.

Місто Обергаузен з 1986 року є містом-побратимом міста Запоріжжя. За цей період міста співпрацювали у багатьох питаннях - у муніципальній, громадській, гуманітарній, культурній сферах. Після початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України обербургомістр міста Обергаузен пан Даніель Шранц оперативно відреагував на звернення керівництва міста про гуманітарну допомогу. Вже більше року місто регулярно отримує гуманітарний вантаж. Це переважно продукти харчування, медикаменти спеціально обладнанні пожежні автомобілі та інше. Сьогодні наші міжнародні партнери разом з нами працюють задля нашої Перемоги, в ім'я української незалежності, свободи, єдності нашої країни, демократичних і загальнолюдських цінностей.

З 2000 року між Запорізькою гімназією №46, яка саме розташована по вулиці Насосній та гімназією ім.Берти-фон-Зюттнер (м.Обергаузен), відбувається щорічний двосторонній обмін делегаціями учнів. З перших днів війни багато сімей учнів Запорізької гімназії №46 та учителів знайшли прихисток саме в Обергаузені та отримують підтримку від керівництва і родин гімназії Берти-фон-Зюттнер.

Важливо й те, що в самому центрі Обергаузена вже давно є площа, названа на честь міста-побратима Запоріжжя.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногolosно підтримано надати на розгляд громадськості пропозицію щодо перейменування - вулиця Насосна на вулицю **Обергаузенську**.

1.7. Звернення Олександра Рощина щодо перейменування міста Запоріжжя на Запорожжя в зв'язку з тим, що місто «за порогами».

Дане питання розглядалось ще з 2015 року і були отримані листи Державного вищого навчального закладу «Запорізький національний університет» від 14.07.2015 №01-20/1779 і Державного архіву Запорізької області від 23.07.2015 №01-32/1632 щодо історії нашої місцевості, перейменування міста Олександрівськ в Запоріжжя та правил українського правопису з цього приводу. За результатами надано висновок, що топонім «Запоріжжя» відповідає словотворчій моделі української мови та немає жодних підстав для його перейменування.

Друге питання порядку денного.

Розгляд результатів голосування щодо перейменування назв урбанонімів по пропозиціям дев'ятого, одинадцятого і дванадцятого протоколів та прийняття рішення щодо передачі результатів на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки:

2.1. По протоколу №17 (всього прийняло участь в опитуванні 374 особи)

2.1.1. Вулиця Адмірала Макарова - Макаров Степан Йосипович (1848-1904) – російський флотоводець, океанограф, полярний дослідник, віце-адмірал (1896), уродженець м.Миколаєва. Під час російсько-турецької війни 1877-1878 вперше у світі застосував катери для мінних атак бойових кораблів та торпеди. Розробив проект першого в світі потужного криголама «Єрмак», на якому 1899 здійснив плавання до Шпіцбергену, 1901 – до Землі Франца - Йосифа. С.Й.Макаров – автор понад 50 наукових праць із різноманітних галузей військово-морської справи.

Пропозиції: вул.Арсена Коваленка.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Арсена Коваленка** – враховуючи звернення від громадськості - мешканців вулиці Адмірала Макарова, керівництва 110 бригади ТРО ЗСУ та рідних Арсена Коваленка.

Арсен Дмитрович Коваленко народився у м.Запоріжжя 23 грудня 1989 року. Був дуже доброю та чуйною людиною та протягом всього свого короткого життя намагався допомагати своїм рідним, друзям і навіть чужим людям. Він підтримував у біді і завжди був поруч у хвилини радості.

З дитинства він відвідував спортивні секції. Серйозно займався важкою атлетикою. Виборював перші місця у підніманні штанги. Майже з 3-го класу займався гандболом у клубі ZTR, їздив на змагання по Україні, був крайнім гравцем команди.

У старшому віці брав участь у чемпіонаті Європи з богатирських ігор, який проходив у м.Мелітополь та здобув 3 місце. Приймав участь у змаганнях у Запоріжжі «Лава на лаву». Отримав багато нагород.

В лютому 2022 року, коли почалася повномасштабна війна з РФ він звільнився з роботи у Польщі та 26 лютого повернувся до рідного Запоріжжя - захищати Україну. До цього він ніколи не служив в армії.

Арсен служив у 115-ому батальйоні 110 окремої бригади ТРО ЗСУ. 3 березня по серпень разом з побратимами тримав оборону під Гуляйполем, брав

участь у звільненні с.Малинівка. Був відважним, хоробрим, гідно виконував накази командира. У березні 2022 року він не побоявся застуди та труднощів і пірнав у озеро аби прикріпити гак до БТР, щоб витягти його з озера, за що буде нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

21 серпня 2022 року Арсен героїчно загинув під час ворожих обстрілів, захищаючи свою родину та рідну Україну;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Арсена Коваленка** – голосувало 374 громадян, за – 369 голосів, що складає 98,7%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано перейменування вулиці Адмірала Макарова на вулицю **Арсена Коваленка**.

2.2. По протоколу №19 (всього прийняло участь в опитуванні 286-777 осіб)

2.2.1. Вулиця Олександра Матросова - Матросов Олександр Матвійович (5 лютого 1924 року, село Кунакбаєво Башкирської АССР - 27 лютого 1943 року, Локнянський район, Калінінська область, нині Псковська область) – гвардії рядовий, Герой Радянського Союзу (1943, посмертно). Під час бою 23 лютого 1943 року, жертвуючи життям, закрити амбразуру ворожого дзоту своїм тілом, щоб забезпечити успіх наступаючому підрозділу. Це трапилося поблизу с.Чорнушки Локнянського району Псковської області.

Пропозиції: вул.Дмитра Апухтіна, вул.Дмитра Строганова, вул.Івана Хрестителя.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Дмитра Апухтіна**, враховуючи звернення від громадськості та командування військової частини 3033 Національної гвардії України щодо перейменування вулиці Олександра Матросова на честь загиблого Героя України полковника Дмитра Апухтіна.

З початку збройної агресії, в складі батальйонної групи, заступник командира військової частини 3033 зі служби полковник Апухтін Дмитро Олександрович виконував завдання з охорони та оборони східних кордонів держави. За цей час гвардійці під керівництвом полковника Апухтіна неодноразово вступали в бій з переважаючими силами противника. Тільки за березень 2022 року, боронячи місто Маріуполь, бійці знищили близько 20 одиниць броньованої техніки та 300 осіб живої сили ворога.

12 березня 2022 року полковник Апухтін Дмитро Олександрович, виконуючи чергове бойове завдання, керував діями особового складу, відбиваючи атаку ворожих танків. Оцінивши обстановку він відправив особовий склад в укриття, а сам залишився на посту. Тримав оборону він зумів вразити два танки, а третій танк, який рухався позаду поцілів в його позицію. Дмитро Олександрович до останнього подиху захищав Україну і як справжній командир віддав своє життя давши змогу своїм побратимам евакуюватися в безпечне місце.

За сумлінне виконання службового обов'язку, відданість Військовій присязі та народові України, особисту мужність і відвагу в умовах загрози життю, указом Президента України від 25.03.2022 №167 полковника Апухтіна Дмитра Олександровича відзначено званням «Герой України» з врученням ордена «Золота зірка» (посмертно);

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Дмитра Апухтіна** – голосувало 777 громадян, за – 696 голосів, що складає 89,6%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано перейменування вулиці Олександра Матросова на вулицю **Дмитра Апухтіна**.

За пропозицією Всеукраїнського товариства «Просвіта» робочою групою розглянуті урбаноніми щодо виправлення русизмів в їх назвах:

2.2.2. Вулиця Прудова. Пруд - іменник чоловічого роду - швидка течія води (діалектизм). Приведення до норм граматики сучасної української літературної мови.

Пропозиції: вул.Запрудна.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Запрудну** - запруда, гідротехнічна споруда регуляції, призначена для часткового або повного перекриття другорядних рукавів річки в цілях збільшення витрати води в основному руслі. Є на гірських потоках. Запруда служить для зменшення ухилів дна і припинення розмиву;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Запрудну** – голосувало 291 громадян, за – 273 голосів, що складає 93,8%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано перейменування вулиці Прудової на вулицю **Запрудну**.

2.2.3. Вулиця Таврична – приведення до норм граматики сучасної української літературної мови.

Пропозиції: вулиця Таврійська.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Таврійську** - Таврія, також Таврика - стара назва степової області Дніпро-Молочанського міжріччя в межах сучасних Запорізької та Херсонської областей України. Північно-Таврійські степи через Перекопський перешийок та затоку Сиваш переходять у степи Тавриди (Кримського півострова). Стосовно території Криму назви Таврія та Таврида - синоніми. Таврія - грецька назва Кримського півострова, що походить від назви племені таврів, що в давнину населяли південну частину півострова. Вони були сучасниками скфів;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Таврійську** – голосувало 286 громадян, за – 277 голосів, що складає 96,9%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано перейменування вулиці Тавричної на вулицю **Таврійську**.

2.2.4. Провулок Тавричний – приведення до норм граматики сучасної української літературної мови.

Пропозиції: провулок Таврійський.

робочою групою підтримано перейменування на провулок **Таврійський** - Таврія, також Таврика - стара назва степової області Дніпро-Молочанського міжріччя в межах сучасних Запорізької та Херсонської областей України. Північно-Таврійські степи через Перекопський перешийок та затоку Сиваш переходять у степи Тавриди (Кримського півострова). Стосовно території Криму назви Таврія та Таврида - синоніми. Таврія - грецька назва Кримського півострова, що походить від назви племені таврів, що в давнину населяли південну частину півострова. Вони були сучасниками скфів;

громадськістю підтримано перейменування на провулок **Таврійський** – голосувало 293 громадян, за – 283 голосів, що складає 96,6%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногосно підтримано перейменування провулку Тавричного на провулок **Таврійський**.

2.2.5. Вулиця Горна – приведення до норм граматики сучасної української літературної мови.

Пропозиції: вулиця Гірська.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Гірську**. Гора, гірська споруда - форма рельєфу, різке локальне ізольоване піднесення земної поверхні над сусідніми відносно вирівняними ділянками, що характеризується чіткою лінією підшви (межею переходу від рівнини до власне гори), різкими коливаннями відносних висот. Загалом горами вважають елементи рельєфу з абсолютними висотами понад 600 м над рівнем моря;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Гірську** – голосувало 290 громадян, за – 282 голосів, що складає 97,2%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногосно підтримано перейменування вулиці Горної на вулицю **Гірську**.

Третє питання порядку денного.

Різне.

Наступне засідання заплановано на травень 2023 року. У порядку денному:

- розгляд звернень від громадськості;
- розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, які були на доопрацюванні;
- різне.

Протокол вела
секретар робочої групи



Алла ПОМАЗ